

Justis- beredskapedepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Mo i Rana, 01.10.2013

Saksnr.-dok.nr.
13/1556 - 6

Arkivkode
X31 &13

Avd/Sek/Saksb
SERV/SERV/MAKI

Deres ref.

Rana kommunes høringsuttalelse til NOU 2013:9 Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer

Polarsirkelbyen Mo i Rana

Mo i Rana er en smeltedigel av mennesker og næringsliv. Rana kommune har et internasjonalt næringsliv med stor grad av eksport av metaller, jernmalm og energi. Prosessindustrien og petroleumsrelatert leverandørindustri er viktige bærebjelker i privat sektor. Kommunen har også en sterk offentlig sektor både gjennom å levere gode statlige tjenester med hele Norge som brukere, i tillegg til regionale og kommunale tjenester. Det differensierte næringslivet gir gode jobbmuligheter for både kvinner og menn og byen har et pulserende kulturliv med mange arrangementer, ikke minst for barn og ungdom.

Eksistensen av statlige tjenesteleverandører som Statens Innkrevingsssentral, medfører sammen med lokale advokater, påtalejurister og domstol, at Mo i Rana representerer tyngdepunktet innenfor juridiske fag på Helgeland. Et slikt fagmiljø er, i lokal målestokk, så vidt robust at det bør dyrkes videre.

Rana kommunes kommentarer til NOU 2013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer

Rana kommune vil berømme det grundige og ryddige arbeidet som utvalget har gjort med politianalysen. Rana kommune støtter utvalgets hovedanbefaling om å gjennomføre en strukturreform og en kvalitetsreform.

Etter Rana kommunes syn vil strukturreformen være viktig for å skape lokalt godt rustet politi samtidig som det opparbeides gode og sterke regionale fagmiljøer. I valg av politidistriktsmodell og geografisk plassering av operasjonssentral, politimester og stab mener Rana kommune at samvirkeprinsippet må legges til grunn for å få best mulig samspill mellom sivile og militære beredskapsaktører.

Rana kommune mener kvalitetsreformen må sees i sammenheng med hele utdanningssystemet i politiet og FoU-utviklingen i justissektoren. Samhandling mellom politihøgskolen og universitetsmiljøet vil gi et godt grunnlag for et kunnskapsbasert og effektivt politi. I dette ligger også at politiutdanningen knyttes tett opp mot de operative politimiljøene for best å kunne nyttiggjøre erfaringer fra politiet i den daglige undervisning.

Rana kommune har følgende utfyllende kommentarer til utredningen:

Kapittel 5 og 11. Politiets kjerneoppgaver

Rana kommune stiller seg bak de grunnleggende konklusjoner til utvalget for så vidt gjelder konsentrasjon omkring politiets kjerneoppgaver.

Rana kommune vil særlig understreke betydningen av å legge ytterligere oppgaver til Statens Innkrevingsentral (SI). Utvalget foreslår å overføre visse oppgaver fra politiet til SI. Dette begrunnes med at de er innenfor SIs kjerneoppgave, og at det virker lite hensiktsmessig å ha en spesialisering innenfor politiet for en type oppgave som ikke er en del av politiets kjerneoppgaver, og der det allerede finnes et spesialisert organ utenfor politiet. Rana kommune støtter utvalget i disse vurderingene.

SI har siden oppstarten i Mo i Rana levert kostnadseffektive løsninger for statlig innkreving. Rana kommune vil særlig fremheve evnen til å rekruttere medarbeidere med kompetanse til å utøve og effektivisere sentrale oppgaver. Gjennom oppbyggingen av SI har arbeidsmarkedet i Rana vist evne til å omstille seg fra klassisk industri til offentlige tjenester. Arbeidsmarkedet i Rana har derved vist seg konkurransedyktig satt opp mot mer sentrale strøk. Dette kan etter kommunens oppfatning skyldes at de arbeidsplasser som SI har etablert, fremstår som særs attraktive i en kommune som Rana.

Kapittel 6.2.1 Politidistriktstruktur

Rana kommune er kjent med at politimesteren i Helgeland politidistrikt, i sin høringsuttalelse til Politidirektoratet, har tatt til orde for en annen inndeling enn den som fremkommer av utvalget sine tre alternative modeller. Politimesteren foreslår at det som i dag er Helgeland politidistrikt skal ligge under region Midt, og ikke region Nord. Sett fra kommunen sitt ståsted er det overraskende at en politimester vil føre innbyggerne på Helgeland ut av Nord-Norge og til Trøndelag. Det foreligger slik Rana kommune ser det ingen faglige grunner for en slik løsning.

I sin drøftelse av kriterier for lokal struktur, uttaler utvalget følgende på side 35:

"Å utvikle den lokale strukturen[...], er en oppgave som krever meget god innsikt i lokale forhold og muligheter. Utvalget har derfor ikke tatt mål av seg å utarbeide et detaljert forslag til lokal struktur for hvert av de seks foreslåtte politidistriktene. Forutsetningene og innsikten for å gjøre dette ligger i det enkelte politidistriktet og lokalt. Den konkrete løsningen bør utformes i politidistriktene i samarbeid med Politidirektoratet, og med involvering av relevante samarbeidspartnere og kommuner."

Rana kommune stiller seg bak de betraktninger som her er gjort gjeldende. De samme betraktningene taler med styrke for at det innenfor en så langstrakt landsdel som Nord-Norge må være to, og ikke ett politidistrikt. Bakgrunnen for dette er også å finne i behovet for en helhetlig tilnærming til struktur. Politiet må struktureres slik at det er en reell mulighet til å samhandle med de øvrige organer innenfor justissektoren. En slik mulighet vil være nokså begrenset dersom disse organer må forholde seg til en politimester som befinner seg enten 70 eller 50 mil i reiseavstand fra

kommunen. Det foreligger allerede i dag en orientering mot Bodø fra justissektoren i Rana kommune, blant annet ved at Statens barnehus er etablert i Bodø i 2013. Tidligere ble regionen betjent av Statens barnehus i Trondheim. Det følger av årsmelding for 2012 fra Statens barnehus i Trondheim at Helgeland politidistrikt ble kritisert for manglende anvendelse av barnehuset. Eksempelet illustrerer at det nokså åpenbart er best grunnlag for kommunikasjon, samhandling og samarbeid med et politidistrikt som har sitt sete i Bodø. Et slikt samarbeid eksisterer i dag for eksempel innenfor barnevern, ettersom Fylkesnemnda for Barnevern og sosiale saker i Nordland er lokalisert til Bodø. Statsadvokatembetet for Nordland er dessuten lokalisert i Bodø. Barnehusene har vist seg å bidra til en styrket rettssikkerhet for barn og bør derfor videreføres med en organisering under politiet.

I tillegg er Nordland fylke i folketall litt større enn Troms og Finnmark fylker til sammen, og en deling slik at Nordland blir et eget politidistrikt vil derfor være naturlig. Arealmessig vil en deling av Nord-Norge i to politidistrikter gjøre at politidistriktene i Nord-Norge blir mer harmonisert med størrelsen til de andre foreslåtte distriktene.

Det er Rana kommune sin oppfatning at et politidistrikt med hovedsete i Bodø vil kjenne de lokale forhold på Helgeland bedre enn noe annet beliggende politidistrikt. Rana kommune er følgelig av den oppfatning at politidistriktet bør ha hovedsete i Bodø, uavhengig av hvilken modell som til slutt legges til grunn for struktureringen på nasjonalt nivå. Av hensyn til de geografiske avstander i Nord-Norge, mener Rana kommune at mellommodellen bør legges til grunn for den fremtidige organiseringen av politiet, slik at det blir to politidistrikter i Nord-Norge.

Kapittel 6.2.2 Lokal struktur

Rana kommune er enig at antall tjenestesteder reduseres, men understreker at sentralisering og profesjonalisering ikke må gå på bekostning av nærhet til innbyggerne. Utvalget foreslår at beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter legges til Politidirektoratet. Dette er Rana kommune uenig i. Rana kommune mener at politimesteren best kjenner de lokale behov for organisering av tjenestesteder, og at denne fullmakt derfor bør ligge hos politimester.

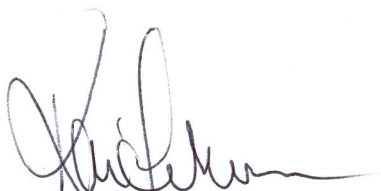
Produksjonen av straffesaker i politidistriktet er etter Rana kommune sin oppfatning et mål på hvor fungerende distriktet er. Det er naturligvis også en sammenheng mellom antall anmeldte forhold og produksjonen av straffesaker. Innen Helgeland politidistrikt sitt nedslagsfelt er fordelingen av anmeldte forhold noenlunde jevn mellom de sørlige deler av distriktet og de nordlige deler av distriktet. Likevel har det funnet sted en merkbar endring av produserte straffesaker for de to delene. I den nordligste domstolen, Rana tingrett, har det funnet sted en markert nedgang i antall meddomsrettssaker. Samtidig har det funnet sted en markert økning i antall meddomsrettsaker i de to sørlige domstolene, Alstahaug og Brønnøy tingrett.¹

Etter Rana kommune sin oppfatning forteller ovennevnte trend at politidistriktet ikke makter å møte de utfordringer som de blir stilt overfor. Denne situasjonen representerer et rettssikkerhetsproblem, som etter kommunens oppfatning kan løses ved utvalgets forslag i kapittel 12.6.2 Styrket politikraft gjennom en ny lokal struktur. Rana kommune stiller seg bak utvalgets forslag om en reduksjon av antall tjenestesteder samt en tilsvarende styrking av fagmiljøer ved de gjenstående tjenestesteder. Struktur og kvalitet henger derved etter kommunens oppfatning sammen. En hovedstasjon i Mo i Rana vil særlig kunne føre med seg en markert forbedring av de

¹ <http://www.domstol.no/no/Domstoladministrasjonenno/Offentlighet-og-innsyn/Statistikk/>

tjenester som politi og påtalemyndigheten leverer innenfor vårt geografiske område. En konsentrasjon i Mo i Rana vil, med de nye samferdselsløsningene som står på trappene for Helgeland, herunder særlig Toventunnelen, neppe føre med seg belastninger i form av reiser mv. i større utstrekning enn hva tilfellet er i dag. Endelig fremheves det at en slik løsning vil føre til ytterligere styrkning av det juridiske fagmiljø som Mo i Rana i dag er vertskap for.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kai Henriksen', written in a cursive style.

Kai Henriksen
Ordfører